

WPROWADZENIE

Problematyka pojednania i sprawiedliwości społecznej należy niewątpliwie do najważniejszych i najtrudniejszych zarazem kwestii społecznych naszych czasów. Na tegorocznym sympozjum naukowym w Piekarach Śląskich jest ona rozpatrywana w perspektywie ogólnopolskiego programu duszpasterskiego, który w roku 1996 nosi tytuł: *Kościół jako miejsce nawrócenia i pojednania. Sakramenty uzdrowienia*.

Pojednanie i sprawiedliwość zawsze pozostają w relacji do grzechu społecznego, który Jan Paweł II w adhortacji apostołskiej *Reconciliatio et penitentia* określił jako "grzech przeciwko dobru wspólnemu w całej rozległej sferze praw i obowiązków obywatelskich. Społeczny może być grzech - dodał - popełniony czynem lub zaniedbaniem ze strony przywódców politycznych, ekonomicznych, związkowych, jeśli mając po temu władze nie angażują się z roztropnością w dzieło ulepszania czy przemiany społeczeństwa według wymogów i możliwości na danym etapie dziejów." Zagadnienia struktur grzechu społecznego, będących przyczyną rozbicia i konfliktu w różnych dziedzinach życia, oraz drogi pojednania, pokuty i sprawiedliwości społecznej stanowią kanwę zespalającą wszystkie poruszane w artykułach problemy.

Odbywające się od kilku lat sympozja naukowe w Piekarach Śląskich mają za cel rozbudowę zaplecza intelektualnego dla bogatych i tradycyjnie uformowanych postaci katolicyzmu ludowego. Piekary jako ośrodek kultu maryjnego i największe na Górnym Śląsku miejsce pielgrzymkowe stwarzają naturalne warunki do wzajemnego przenikania się obydwu tych pierwiastków polskiej religijności.

Sympozja piekarskie, które poprzez skład osobowy wykładowców przybierają charakter ogólnopolskich konferencji naukowych, są również wyrazem troski samorządów o rozwój nauki na Górnym Śląsku. Jest to godny naśladowania przykład pokazujący, jak w trudnej sytuacji społecznej i gospodarczej, w której znajduje się obecnie nasze społeczeństwo, nie zagubić znaczenia wartości nauki. Dziękujemy władzom samorządowym,

zwłaszcza Piekar, na czele z Panem prezydentem mgr. Andrzejem Żydkiem, za przychylność i stworzenie warunków materialnych umożliwiających zorganizowanie kolejnego sympozjum i publikację jego wyników.

Księdzu Arcybiskupowi dr. Damianowi Zimoniowi wdzięczni jesteśmy za patronat honorowy roztoczony nad sympozjum oraz za wielkie zaangażowanie i życzliwość na wszystkich etapach przygotowań, a także za osobisty udział w jego pracach.

Autorom referatów dziękujemy za przyjęcie zaproszenia i uczestnictwo w sympozjum. Dzięki wspólnej pracy intelektualnej możemy lepiej zrozumieć i opisać problemy nurtujące nasze życie społeczne.

Wojciech Świątkiewicz, ks. Janusz Wycisło

Katowice, kwiecień 1996 roku.